

Jaarrekening 2023

Stichting Signum

Jaarrekening Stichting Signum

Balans	1
Staat van baten en lasten	2
Kasstroomoverzicht	3
Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling	4
Toelichting op de balans:	
Vaste activa	7
Vorraden & vorderingen	8
Effecten & liquide middelen	9
Eigen vermogen	10
Vorzieningen	11
Kortlopende schulden	12
G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule	13
G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule	14
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	15
Toelichting op de staat van baten en lasten:	
Overheidsbijdragen	16
Andere baten	17
Lasten	18
Financieel en buitengewoon	20
Verplichte Toelichting	21
WNT-verantwoording 2023	22
Bestemming van het resultaat	25
Gebeurtenissen na balansdatum	26
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	27
Overige gegevens:	28
Controleverklaring	29

Balans

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
1 Activa				
1.1 Vaste activa				
1.1.2 Materiële vaste activa		8.764.446		8.582.897
<u>Totaal vaste activa</u>		<u>8.764.446</u>		<u>8.582.897</u>
1.2 Vlottende activa				
1.2.2 Vorderingen		1.983.864		1.044.022
1.2.4 Liquide middelen		13.873.178		13.824.876
<u>Totaal vlottende activa</u>		<u>15.857.042</u>		<u>14.868.898</u>
<u>Totaal activa</u>		<u>24.621.488</u>		<u>23.451.795</u>
2 Passiva				
2.1 Eigen vermogen		12.331.997		12.692.696
2.2 Voorzieningen		3.769.034		3.564.984
2.4 Kortlopende schulden		8.520.457		7.194.115
<u>Totaal passiva</u>		<u>24.621.488</u>		<u>23.451.795</u>

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2023 €	Begroot 2023 €	Realisatie 2022 €
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	51.927.538	50.427.575	48.894.358
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	1.108.992	830.658	809.047
3.5 Overige baten	1.166.879	1.138.408	1.426.732
<u>Totaal baten</u>	<u>54.203.409</u>	<u>52.396.641</u>	<u>51.130.137</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	46.222.778	44.171.501	42.903.290
4.2 Afschrijvingen	1.343.654	1.570.471	1.121.429
4.3 Huisvestingslasten	3.893.716	3.877.100	3.387.452
4.4 Overige lasten	3.205.299	2.912.689	3.050.607
<u>Totaal lasten</u>	<u>54.665.447</u>	<u>52.531.761</u>	<u>50.462.778</u>
 <u>Saldo baten en lasten</u>	 <u><u>-462.038</u></u>	 <u><u>-135.120</u></u>	 <u><u>667.359</u></u>
 6 Financiële baten en lasten	 101.339	 25.000	 -43.763
<u>Resultaat</u>	<u>-360.699</u>	<u>-110.120</u>	<u>623.596</u>
 Totaal resultaat	 <u><u>-360.699</u></u>	 <u><u>-110.120</u></u>	 <u><u>623.596</u></u>

Kasstroomoverzicht

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	-462.038		667.359	
Aanpassing voor:				
Afschrijvingen	1.333.499		1.121.429	
Voorzieningen	204.050		55.139	
Verandering in vlottende middelen:				
Vorderingen	-939.842		2.799.413	
Schulden	1.326.342		-513.055	
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.462.011		4.130.285
Ontvangen interest	108.689		0	
Betaalde interest (-/-)	-7.350		-43.763	
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>		<u>1.563.350</u>		<u>4.086.522</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-1.528.228		-4.241.188	
Desinvesterings in materiële vaste activa	13.180		3.250	
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		<u>-1.515.048</u>		<u>-4.237.938</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>		<u>48.302</u>		<u>-151.416</u>
Beginstand liquide middelen		13.824.876		13.976.292
Mutatie liquide middelen gedurende het boekjaar		48.302		-151.416
Eindstand liquide middelen		<u>13.873.178</u>		<u>13.824.876</u>

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

10.1 Algemene toelichting

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

10.2 Grondslagen voor waardering activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening over 2023 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen, die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

Stichting Signum is juridisch eigenaar van de gebouwen. Het economisch eigendom behoort toe aan de gemeente. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van in gebruikname.

Als investering zijn duurzame gebruiksgoederen met een waarde > € 1.000 opgenomen. Investeringsmet een waarde < € 1.000 per investeringsbeslissing worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. Afschrijving geschiedt vanaf de eerste volle maand volgend op de periode waarin het actief is aangeschaft.

Voor de Stichting Signum gelden de volgende afschrijvingstermijnen:

- Speellokalen: 25 jaren
- Meubilair en vloeren: 20 jaren
- Inventaris: 10 jaren
- Leermiddelen: 8 jaren
- ICT en apparatuur: 3 jaren

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen kostprijs. De reële waarde en kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Verschillen tussen de toegekende en ontvangen lumpsum-bekostiging over het verslagjaar worden opgenomen als vorderingen onder de post Ministerie van OCenW.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves publiek en bestemmingsreserves privaat. Bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. Bij de resultaatbepaling worden de overschotten toegevoegd en bij tekorten zal een onttrekking plaatsvinden.

Diverse bestemmingsreserves die tot en met boekjaar 2018 gevormd zijn vinden hun oorsprong in het gegeven dat op het niveau van de individuele scholen reserves werden bijgehouden, inclusief het bestedingsdoel. Gedurende 2019 is deze systematiek losgelaten en wordt het vermogen alleen gezien op het niveau van de stichting. Dit heeft geleid tot een verschuiving van diverse publieke bestemmingsreserves ten gunste van de algemene reserve.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Drie voorzieningen zijn personeel-gerelateerd: jubilea, duurzame inzetbaarheid en langdurig zieken. De voorziening jubilea dient ter dekking van toekomstige jubilea- uitkeringen. Medewerkers hebben recht op een jubileumuitkering als zij 25 of 40 jaar in het onderwijs werkzaam zijn. De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt dan onder meer rekening gehouden met de verwachte salarisstijgingen en de blijf-kans.

De voorziening duurzame inzetbaarheid (voorheen ouderverlof) bestaat uit gespaarde verlofuren personeel. Conform cao mag een gemaximeerd aantal uren per jaar gespaard worden.

De voorziening langdurig zieken bestaat uit de doorbetalingsverplichtingen voor werknemers die wegens ziekte naar verwachting hun functie niet meer kunnen hervatten binnen Signum.

Voor het groot onderhoud aan de schoolgebouwen is een voorziening ingericht. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De dotatie is berekend op basis van meerjaren onderhoudsrapportages 2023-2062 (MOP). Signum maakt gebruik van de overgangsregeling voor de berekening van deze verplichting.

De overige voorzieningen zijn opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven. Signum kent geen pensioenvoorziening.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

10.3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCenW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden in het jaar, waarop de toekenningen betrekking hebben, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCenW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCenW-subsidies (doelsubsidies met verrekening-clausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit ouderbijdragen, medegebruik opbrengsten en overige baten.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging van de toekomstige gebruiksduur plaatsvindt, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekverliezen bij desinvesteringen van vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen en pensioenen

Periodiek betaalbare beloningen: lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De pensioenregelingen zijn verwerkt volgens de 'verplichtingen benadering'. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Signum heeft een pensioenregeling bij Stichting Pensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basispremies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voorzover de dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van Stichting Pensioenfonds ABP per 31 december 2023 is 110,5% (2022:110,9%).

10.4 Grondslag voor kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Signum houdt geen vreemde valuta aan. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Signum kent geen transacties waarbij in- of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zoals financiële leasing.

Vaste activa

	Aanschaf prijs 1-1-2023 €	Afschrijving cumulatief 1-1-2023 €	Boek- waarde 1-1-2023 €	Inves- teringen €	Aanschaf- desinves- teringen €	Afschrijv- desinves- teringen €	Afschrij- vingen €	Aanschaf prijs 31-12-2023 €	Afschrijving cumulatief 31-12-2023 €	Boek- waarde 31-12-2023 €
1.1.2 Materiële vaste activa										
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen *	219.095	7.601	211.494	555.742	0	0	26.502	774.837	34.103	740.734
1.1.2.2 Terreinen *	219.656	16.545	203.111	419.812	0	0	43.248	639.468	59.793	579.675
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	11.390.610	4.881.224	6.509.386	1.234.264	15.070	1.890	1.120.018	12.609.804	5.999.352	6.610.452
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	2.276.357	1.705.775	570.582	85.311	0	0	143.731	2.361.668	1.849.506	512.162
1.1.2.5 Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op MVA	1.088.324	0	1.088.324	-766.901	0	0	0	321.423	0	321.423
Materiële vaste activa	15.194.042	6.611.145	8.582.897	1.528.228	15.070	1.890	1.333.499	16.707.200	7.942.754	8.764.446

Stichting Signum is juridisch eigenaar van de gebouwen. Het economisch eigendom behoort toe aan de gemeente. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. De gehanteerde afschrijvingstermijnen variëren van 3 tot 25 jaren.

* De post Gebouwen en terreinen bestaat uit uitgaven voor verbouwingen aan (school)gebouwen. De post Terreinen bestaat uit uitgaven voor herinrichting en vergroening van speelplaatsen.

Vorraden & vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.2.2 Vorderingen		
1.2.2.1 Debiteuren algemeen	320.565	186.089
1.2.2.2 Vorderingen op OCW/EZ	121.287	313.855
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	65.624	17.995
1.2.2.14 Te ontvangen interest	64.040	0
1.2.2.15 Overlopende activa overige	1.412.348	526.083
<u>Vorderingen</u>	<u>1.983.864</u>	<u>1.044.022</u>

De vorderingen en andere overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Ultimo 2023 waren er geen dubieuze vorderingen.

Effecten & liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.2.4		
Liquide middelen		
1.2.4.1 Kasmiddelen	341	563
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	13.872.837	13.824.313
<u>Liquide middelen</u>	<u>13.873.178</u>	<u>13.824.876</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van Stichting Signum.

Op 31-12-2023 staat voor totaal € 6.000.000,- uit in zakelijke deposito's, welke deels in januari 2024 en deels in mei 2024 vrijkomen.

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2023 €	Resultaat €	Overige mutaties €	Stand per 31-12-2023 €
2.1.1 Groepsvermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	9.083.254	-1.186.981	0	7.896.273
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	3.271.213	812.193	0	4.083.406
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	338.229	14.089	0	352.318
<u>Groepsvermogen</u>	<u>12.692.696</u>	<u>-360.699</u>	<u>0</u>	<u>12.331.997</u>
GMR/MR gelden	18.200	-12.459	0	5.741
Reserve NPO	3.253.013	824.652	0	4.077.665
<u>Bestemmingsreserves publiek</u>	<u>3.271.213</u>	<u>812.193</u>	<u>0</u>	<u>4.083.406</u>
Schoolfonds/ouderbijdragen	65.074	14.089	0	79.163
Overige baten	273.155	0	0	273.155
<u>Bestemmingsreserves privaat</u>	<u>338.229</u>	<u>14.089</u>	<u>0</u>	<u>352.318</u>

Reserve NPO

Het doel van deze bestemmingsreserve is toekomstige uitgaven in het kader van NPO te bekostigen.

Schoolfonds/ouderbijdragen

Het doel van deze bestemmingsreserve is toekomstige uitgaven in het kader van de ouderverenigingen te bekostigen.

GMR/MR gelden

Het doel van deze bestemmingsreserve is toekomstige uitgaven in het kader van de GMR/MR te bekostigen.

Voorzieningen

	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand 31-12-2023	Looptijd deel < 1 jaar	Looptijd deel 1-5 jaar	Looptijd deel > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2 Voorzieningen								
2.2.1 Personele voorzieningen	998.184	175.153	429.718	0	743.619	155.310	232.982	355.327
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	2.566.800	945.864	487.249	0	3.025.415	682.550	2.342.865	0
<u>Voorzieningen</u>	<u>3.564.984</u>	<u>1.121.017</u>	<u>916.967</u>	<u>0</u>	<u>3.769.034</u>	<u>837.860</u>	<u>2.575.847</u>	<u>355.327</u>
<i>Uitsplitsing:</i>								
2.2.1.2 Voorziening duurzame inzetbaarheid	49.414	31.446	3.167	0	77.693	18.750	43.543	15.400
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	520.637	69.759	59.981	0	530.415	23.095	167.393	339.927
2.2.1.6 Voorziening langdurig zieken	428.133	73.948	366.570	0	135.511	113.465	22.046	0
<u>Voorzieningen</u>	<u>998.184</u>	<u>175.153</u>	<u>429.718</u>	<u>0</u>	<u>743.619</u>	<u>155.310</u>	<u>232.982</u>	<u>355.327</u>

De jubileumvoorziening dient ter dekking van toekomstige jubilea-uitkeringen, die uitgekeerd worden indien medewerkers 25 of 40 jaar in het onderwijs werkzaam zijn. De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met verwachte loonstijgingen en blijfkans.

De voorziening duurzame inzetbaarheid bestaat uit gespaarde verlofuren door personeel, welke ingezet kunnen worden voor doelen die bijdragen aan duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

De voorziening langdurig zieken bestaat uit doorbetalingsverplichtingen voor werknemers die wegens ziekte naar verwachting hun functie niet meer kunnen hervatten binnen Stichting Signum. De doorbetalingsverplichting loopt tot 2 jaren na datum van ziekmelding.

Aangaande de verwerking van kosten voor groot onderhoud maakt Stichting Signum gedurende dit boekjaar nog gebruik van de overgangsregeling ex. Art. 4 lid 1c van de RJO. Dit betekent dat in 2023 voor het groot onderhoud aan de schoolgebouwen de voorziening lineair is opgebouwd en het uitgevoerde groot onderhoud ten laste van deze voorziening is gebracht. De dotatie is berekend op basis van meerjaren onderhoudsrapportages 2023-2062.

Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.8 Crediteuren	831.546	1.087.866
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.882.162	1.731.612
2.4.10 Pensioenen	586.259	517.553
2.4.14 Vooruitontvangen subsidies OCW / EZ	2.865.244	1.693.059
2.4.15 Vooruitontvangen investeringssubsidies	0	34.454
2.4.16 Vooruitontvangen bedragen Gemeente 's-Hertogenbosch	353.206	221.733
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	1.359.006	1.261.208
2.4.19 Overige overlopende passiva	643.034	646.630
<u>Kortlopende schulden</u>	<u>8.520.457</u>	<u>7.194.115</u>

De schulden hebben een looptijd van ten hoogste één jaar en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

**G1 Verantwoording van subsidies zonder
verrekeningsclausule**

(Regeling ROS art.13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		Status
	Kenmerk	Datum	
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	1284258-01	06-10-2022	Ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	1352108-01	01-11-2023	Ja
Zij-instroom 2022	2/270/39987	4-10-2022	Onderhanden
Zij-instroom 2022	2/279/39969	13-10-2022	Ja
Zij-instroom 2022	2/279/39968	13-10-2022	Ja
Zij-instroom 2022	2/270/39986	4-10-2022	Onderhanden
Zij-instroom 2022	2/269/39975	29-09-2022	Onderhanden
Zij-instroom 2022	2/263/39996	29-09-2022	Onderhanden
Zij-instroom 2023	3/270/39998	02-10-2023	Onderhanden
Zij-instroom 2023	3/268/39976	11-10-2023	Onderhanden
Zij-instroom 2023	3/268/39975	28-09-2023	Onderhanden
Zij-instroom 2023	3/268/39978	28-09-2023	Onderhanden
Zij-instroom 2023	3/270/39997	02-10-2023	Onderhanden
Zij-instroom 2023	3/268/39982	10-10-2023	Onderhanden
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2022	1278955	19-06-2022	Ja
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2022	1279091	19-06-2022	Ja
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2022	1278691	19-06-2022	Ja
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2022	1277533	19-06-2022	Ja
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2022	1277697	19-06-2022	Ja
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2022	1277553	19-06-2022	Ja
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2022	1279790	20-07-2022	Ja
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2022	1278621	19-06-2022	Ja
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2023	1349685	20-06-2023	Onderhanden
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2023	1350178	20-06-2023	Onderhanden
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2023	1350608	20-06-2023	Onderhanden
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2023	1350646	20-06-2023	Onderhanden
Subsidie voor studie-verlof (lerarenbeurs) 2023	1350346	20-06-2023	Onderhanden
Regionaal Aanpak Personeelstekort	RAP210003	29-11-2021	Ja
Regionaal Aanpak Personeelstekort	RAP220018	28-07-2022	Ja
Pilot doorlopende begeleiding startende leraren	PDBPO21007	02-07-2021	Onderhanden
Impuls en innovatie bewegingsonderwijs	IIB220015	16-08-2022	Ja
Verbetering Basisvaardigheden	VBV22-PO-3179	11-11-2022	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV22-PO-3180	11-11-2022	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-2985	31-05-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-2997	31-05-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-2998	31-05-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-2999	31-05-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-3001	31-05-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-3002	31-05-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-3003	31-05-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-3004	31-05-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23083	21-12-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23084	21-12-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23085	21-12-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23379	21-12-2023	Onderhanden

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Totale kosten €	Te verreke- nen ultimo verslagjaar €
			0	0	0	0
		Totaal				

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing €	Saldo 1-1-2023 €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Lasten in verslagjaar €	Totale kosten 31-12-2023 €	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
			0	0	0	0	0	0
		Totaal						

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

	Bedrag 2023 €	Bedrag < 1 jaar €	Bedrag 1-5 jaar €	Bedrag > 5 jaar €
Huurovereenkomst bestuurskantoor de Dennen	43.356	43.356	0	0
Huurovereenkomst bestuurskantoor Mariënwater	288.825	288.825	0	0
Leaseovereenkomst kopieerapparaten	20.609	20.609	0	0
Leaseovereenkomst koffieapparaten	4.749	1.400	3.349	0
	<u>357.539</u>	<u>354.190</u>	<u>3.349</u>	<u>0</u>

Signum factureert aan de mede-gebruikers van de panden De Dennen en Mariënwater 80% resp. 70% van de huurverplichting.

Overheidsbijdragen

	Realisatie 2023 €	Begroot 2023 €	Realisatie 2022 €
3.1	Rijksbijdragen		
3.1.1	44.222.970	43.824.086	42.597.007
3.1.2	5.761.927	4.940.389	7.282.077
3.1.3	1.942.641	1.663.100	-984.726
	<u>51.927.538</u>	<u>50.427.575</u>	<u>48.894.358</u>
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige		
3.2.2	1.108.992	830.658	809.047
	<u>1.108.992</u>	<u>830.658</u>	<u>809.047</u>
	<i>Uitsplitsing:</i>		
3.2.2.2	888.145	690.658	637.847
3.2.2.3	220.847	140.000	171.200
	<u>1.108.992</u>	<u>830.658</u>	<u>809.047</u>

Andere baten

	Realisatie 2023 €	Begroot 2023 €	Realisatie 2022 €
3.5 Overige baten			
3.5.1 Opbrengst verhuur	0	400	800
3.5.2 Detachering personeel	1.017.062	1.042.612	1.266.275
3.5.5 Ouderbijdragen (PO/VO)	135.447	83.396	120.835
3.5.10 Overige	14.370	12.000	38.822
<u>Overige baten</u>	<u>1.166.879</u>	<u>1.138.408</u>	<u>1.426.732</u>

Baten inzake detachering personeel betreffen overwegend doorbelastingen van loonkosten van medewerkers die werken voor gelieerde stichtingen.

Baten inzake ouderbijdragen (PO/VO) betreffen vrijwillige bijdragen ten behoeve van activiteiten, welke georganiseerd worden door de oudervereniging en ten behoeve van schoolkamp/schoolreisjes.

Lasten

	Realisatie 2023 €	Begroot 2023 €	Realisatie 2022 €
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	40.820.525	39.402.409	38.064.301
4.1.2 Overige personele lasten	6.173.143	5.269.092	5.363.056
4.1.3 Ontvangen vergoedingen	-770.890	-500.000	-524.067
<u>Personeelslasten</u>	<u>46.222.778</u>	<u>44.171.501</u>	<u>42.903.290</u>
<i>Uitsplitsing:</i>			
4.1.1.1 Lonen en salarissen	31.166.528		29.358.236
4.1.1.2 Sociale lasten	4.879.362		4.307.706
4.1.1.5 Pensioenlasten	4.774.635		4.398.359
<u>Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten</u>	<u>40.820.525</u>	<u>39.402.409</u>	<u>38.064.301</u>
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	175.153	50.000	159.576
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	4.012.571	3.439.725	3.451.327
4.1.2.3 Overig	1.985.419	1.779.367	1.752.153
<u>Overige personele lasten</u>	<u>6.173.143</u>	<u>5.269.092</u>	<u>5.363.056</u>
4.1.3.3 Overige uitkeringen	-770.890	-500.000	-524.067
<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>-770.890</u>	<u>-500.000</u>	<u>-524.067</u>
<i>Het gemiddelde aantal FTE bedroeg:</i>			
- Bestuur / directeur	23,72		23,10
- Onderwijzend personeel	350,17		348,20
- Onderwijsondersteunend personeel	122,89		123,46
<u>Totaal</u>	<u>496,78</u>		<u>494,76</u>
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	1.343.654	1.570.471	1.121.429
<u>Afschrijvingen</u>	<u>1.343.654</u>	<u>1.570.471</u>	<u>1.121.429</u>
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huurlasten	154.262	135.600	129.789
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	2.662.329	2.780.000	2.271.176
4.3.5 Schoonmaakkosten	0	0	624
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	31.708	31.500	16.512
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud	1.010.000	930.000	930.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	35.417	0	39.351
<u>Huisvestingslasten</u>	<u>3.893.716</u>	<u>3.877.100</u>	<u>3.387.452</u>
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheer	608.899	451.300	390.092
4.4.2 Inventaris en apparatuur	910.221	889.800	888.344
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	664.431	658.500	756.184
4.4.5 Overige	1.021.748	913.091	1.015.987
<u>Overige lasten</u>	<u>3.205.299</u>	<u>2.912.691</u>	<u>3.050.607</u>

	Realisatie 2023 €	Begroot 2023 €	Realisatie 2022 €
<u>Specificatie kosten instellingsaccountant</u>			
Kosten onderzoek jaarrekening	51.244	50.000	51.243
Andere controleopdrachten	0	0	4.270
Adviezen op fiscaal terrein	0	0	558
Overige niet-controlediensten	0	0	0
	<hr/> 51.244	<hr/> 50.000	<hr/> 56.071

Financieel en buitengewoon

	Realisatie 2023 €	Begroot 2023 €	Realisatie 2022 €
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	108.689	25.000	0
<u>Financiële baten</u>	<u>108.689</u>	<u>25.000</u>	<u>0</u>
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	-7.350	0	-43.763
<u>Financiële lasten</u>	<u>-7.350</u>	<u>0</u>	<u>-43.763</u>
<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>101.339</u>	<u>25.000</u>	<u>-43.763</u>

Verplichte Toelichting

Model E: Verbonden Partijen

Naam	Juridische vorm 2023	Statutaire zetel	Code activiteiten
Stichting schoolbesturen Primair Onderwijs 's-Hertogenbosch	Stichting	's-Hertogenbosch	Overige
Stichting Digid@ct	Stichting	's-Hertogenbosch	Overige
Stichting (facilitair) Beheer Kindercentra	Stichting	's-Hertogenbosch	Overige
Stichting Samenwerkingsverband PO de Meierij	Stichting	's-Hertogenbosch	Overige

WNT-verantwoording 2023

Bezoldigingsmaximum

Het bezoldigingsmaximum in 2023 is € 173.000. Dit bedrag behoort tot de bezoldigingsklasse D en is opgebouwd door middel van 11 complexiteitspunten:

- Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	6
- Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3
- Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal	11

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	J.W. Heijmans	R. Wingens		
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB		
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0		
Dienstbetrekking?	Ja	Ja		
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 146.693	€ 136.285		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.692	€ 22.595		
<i>Subtotaal</i>	€ 169.385	€ 158.880		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 173.000	€ 173.000		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.		
Totale bezoldiging	€ 169.385	€ 158.880		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.		
Gegevens 2022				
bedragen x € 1	J.W. Heijmans	R. Wingens		
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/8 - 31/12		
Omvang dienstverband 2022 (in fte)	1,0	1,0		
Dienstbetrekking?	Ja	Ja		
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 142.628	€ 55.127		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.604	€ 9.206		
<i>Subtotaal</i>	€ 165.232	€ 64.333		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 168.000	€ 70.422		
Totale bezoldiging	€ 165.232	€ 64.333		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.		

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

bedragen x € 1	R.T. Wingens			
Functiegegevens	Lid CvB	Lid CvB		
Kalenderjaar	2023	2022		
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang-einde)	N.v.t.	1/1 - 31/7		
Aantal kalendermaande functievervulling in het kalerjaar	0	7		
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	0	1022		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	N.v.t.	€ 206		
Maxima op basis van de normbedragen	€ -	€ 165.700		
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ -	€ 165.700		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief	N.v.t.	ja		
Bezoldiging betreffende periode	€ -	€ 121.714		
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ -	€ 121.714		
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrage	€ -	€ -		
Bezoldiging	€ -	€ 121.714		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.		

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	L.G.M. Chermin	C. Angevaren	I.M. Timmermans	M.L. van Erp
functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 1/8	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 9.450	€ 5.513	€ 9.450	€ 9.450
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 25.950	€ 10.048	€ 17.300	€ 17.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
bedragen x € 1	H. van Mil	A.M.H. Hendriks		
functiegegevens	Lid	Lid		
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/8 - 31/12		
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 9.450	€ 3.938		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 17.300	€ 7.252		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.		
Gegevens 2022				
bedragen x € 1	L.G.M. Chermin	C. Angevaren	I.M. Timmermans	M.L. van Erp
functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	16/5 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 7.500	€ 5.500	€ 5.500	€ 3.437
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 25.200	€ 16.800	€ 16.800	€ 10.586
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
bedragen x € 1	H. van Mil			
functiegegevens	Lid			
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12			
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 5.500			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 16.800			
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.			
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.			
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.			

Bestemming van het resultaat

	2023
	€
Het voorstel van de resultaatbestemming is als volgt:	
Onttrokken aan de algemene reserve	-1.186.981
Toegevoegd aan de bestemmingsreserve (publiek)	812.193
Toegevoegd aan de private reserve	14.089
<u>Resultaat 2023</u>	<u><u>-360.699</u></u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

College van bestuur

J.W. Heijmans
Voorzitter

R.T. Wingens
Lid

Raad van Toezicht

L.G.M. Chermin
Voorzitter

H. van Mil
Lid

I.M. Timmermans
Lid

M.L. van Erp
Lid

A.M.H. Hendriks
Lid

Datum vaststelling jaarrekening:
's-Hertogenbosch, 24 juni 2024

Overige gegevens

Controleverklaring